

PROGRAMEVALUERING VED ANSGAR TEOLOGISKE HØGSKOLE

EVALUERING AV BACHELORPROGRAMMET I KULTUR- OG SAMFUNNSPSYKOLOGI

Kristiansand, 08.05. 2019

Rapport fra evalueringspanelet

Bachelorprogrammet i kultur- og samfunnspsykologi (BAKS) ble innført skoleåret 2013/2014. Dette er den første eksterne evalueringen som er foretatt av bachelorprogrammet. Evalueringen ble foretatt i et heldagsmøte på Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) torsdag 11. oktober 2018. Panelet ble oppnevnt av rektor Ingunn Folkestad Breistein og bestod av student Laila Aanensen, vitenskapelig ansatt fra annen UH-institusjon Aud-Keila Bendiksen Kjær, representanter fra arbeids- og samfunnsliv Linn Helen Gauslå og Anders Wahlstedt, og faglærer ved bachelorprogrammet Linda Fisher-Høyrem. Møteleder og sekretær for programevalueringen var fagkoordinator for psykologi Helge Slotten, og studiesjef Reidar Salvesen var observatør.

Denne rapporten ble slutført gjennom kontakt på e-post og telefon.

Mandat

I tråd med vedtak i Studienemnda (09.10. 2018) skal evalueringen omfatte en analyse med påfølgende vurdering av ATHs sju kvalitetsområder, basert på elementene som nevnes under hvert område. Hovedfokus skal ligge på programkvalitet. Evalueringen skal ta stilling til hvorvidt kriteriene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften (hovedsakelig kapittel 2 i begge forskriftene) er oppfylt. Prosedyre 8.2.6 i ATHs kvalitetssystem ble fulgt.

Studieprogrammet: Emneoversikt

På hjemmesiden til ATH finnes emneoversikten for hvordan et studieforløp kan se ut (<http://ansgarhogskole.no/bachelor-i-kultur--og-samfunnspsykologi#Innhold>). Førsteåret tilsvarer årsstudium i psykologi og fremstår hensiktsmessig oppbygd, bl.a. med både ex.phil og ex. fac. Dette årsstudiet er opptaksgrunnlag til profesjonsstudiet i psykologi ved UiT-Norges arktiske universitet og er således kvalitetskontrollert også fra dem. Årsstudiet kan avlegges som separat enhet og således inngå i andre utdannelser.

En rød tråd gjennom det treårige studieforløpet er emnene i vitenskapelig metode, og sammen med den avsluttende bacheloroppgaven utgjør dette kjernen i studieprogrammet. Metodeemnene er dessuten basis for opptak av våre bachelorkandidater til masterstudier ved andre læresteder.

Bachelorprogrammet utgjør 180 studiepoeng og består stort sett av 10-studiepoengsemner. Metodeemner og kjerneemner er obligatoriske og utgjør 70 studiepoeng. De resterende 50 studiepoengene er således «frie». En kan derfor avlegge de valgfrie emnene som inngår i bachelorprogrammet, eller avlegge emner ved andre høyere læresteder og som etter søknad vil

kunne bli innpasset i bachelorgraden. Dette gir en hensiktsmessig frihet til å bygge sin bachelorgrad med temaer som studenten finner interessante.

Emneporteføljen spriker imidlertid ved at temaene strekker seg fra religionspsykologi og kulturpsykologi over mot organisasjonspsykologi og traumepsykologi. Panelet peker likevel på at studentene kan velge bort emner som de måtte finne mindre interessante, og fylle inn med emner utenfor dette studieprogrammet.

Inntakskvalitet

Det fremgår fra Rapport til studienemnda høsten 2017 at ca 970 personer søkte våre studietilbud i årsstudium og bachelorstudium i psykologi. Dette kan tolkes som at våre studietilbud er godt kjent blant potensielle psykologistudenter. Riktignok har ikke alle de nevnte søkerne ATH som førstevalg, men kan altså likevel tenke seg å studere her til tross for varierende prioritet på ønsket studiested. Mht den praktiske gjennomføringen av studentopptak til førsteåret så kjøper ATH opptakstjeneste fra Samordna opptak (SO, utført av UiA-ansatte). Dersom årsstudium-studenter i løpet av året ønsker å fortsette ved ATH og bli BAKS-student, foretas opptaket lokalt. Studenter som har avlagt årsstudium i psykologi ved andre institusjoner kan etter søknad bli tatt opp som BAKS-student, og denne vurderingen av psykologikompetanse oppnådd ved andre nasjonale utdanningsinstitusjoner utføres ved ATH.

I SO står det oppført at poenggrensen for hovedopptak høsten 2018 (i juli) var 50,2 for ordinær kvote på årsstudiet. For førstegangsvitnemål var poenggrensen 45,6. På bachelorprogrammet var grensen 38,6 poeng, og på førstegangsvitnemål 32,5. På suppleringsopptaket gikk det noe ned for både søkere på årsstudium og bachelorprogrammet.

Det er en fordel at de som starter på psykologistudiene har relativt høye karakterer fra videregående skole. Svake videregående karakterer i f.eks engelsk har hos flere studenter vært et hinder i tilegnelse av pensum, som i hovedsak er på engelsk. Det er altså vanskeligere å komme inn på årsstudiet enn på bachelorprogrammet, og færre enn halvparten av dem som slutfører førsteåret fortsetter på ATH's bachelorløp. De som har gode videregående karakterer og som bare er her et år vil vi imidlertid gjerne ha med videre i bachelorløpet ettersom vi tror at det ville høyne karakternivået gjennom hele studiet. Det understrekes av komitémedlemmet som er ansatt ved ekstern institusjon at studentenes studieprogresjon forbedres jo høyere karakterer de har oppnådd på videregående skole. Et relativt høyt opptakskrav for bachelorprogrammet kan derfor bety større gjennomføringskapasitet blant studentene. Psykologi er et krevende fag og det kreves gode engelskkunnskaper, dette bør det opplyses om på ATHs hjemmeside slik at potensielle studenter er kjent med dette.

En årsak til at mange studenter kun søker årsstudiet og ikke hele bachelorstudiet ved ATH er usikkerheten om hva en bachelorgrad i psykologi kan tilby av kompetanse når studentene etter endt utdanning skal ut på arbeidsmarkedet. Vi må derfor bli flinkere til å presisere kompetansen som hvert emne gir. I tillegg anmodes det om at vi former emnetitler i tråd med hva emnene tematisk inneholder og ikke bare gis emnenavn etter en nonspesifikk og overordnet disiplin innen psykologi. Ved en eventuell revisjon av bachelorgraden kan navnet med fordel være mer forklarende mht hva kandidaten skal inneha av kompetanse ved å ha oppnådd bachelorgrad.

Studentenes kjønnsfordeling preges av en høyere andel kvinner enn menn. Hele tre ganger flere kvinner (45) enn menn (15) var registrert på bachelorprogrammet våren 2018, og andelen for årsstudiet i psykologi samme semester var identisk med hhv 15 kvinner og 5 menn.

Hvilke ord og uttrykk benyttes i markedsføringen av psykologi, for eksempel for mye fokus på at skolen er eiet av en kristen organisasjon, signaliserer kanskje at vår virksomhet er basert på en «kristen» vitenskap. Det foreslås at institusjonens navn byttes til noe livssynsnytralt, dvs at navnet *teologisk* tas bort. Ordet *teologisk* reflekterer ikke bredden i studieporteføljen og vil kunne oppleves fremmedgjørende for f.eks psykologistuderenter. Er det for eksempel slik at også ikke-kristne vil være velkomne her? Og hva har det å si at bibelskolen finnes på samme campus? Dette er spørsmål som potensielle studenter kan undres over og som igjen kan medvirke til usikkerhet omkring utdanningssted.

Rammekvalitet

Undervisningen i bachelorprogrammet foregår i moderne, lyse lokaler på høgskolens lille campus i naturskjønne omgivelser på Hånes, øst for Kristiansand. Forelesningene foregår det første året i all hovedsak i et auditorium med plass til 70 studenter, og undervisningen på andre- år tredjeåret foregår i mindre lokaler med plass til 30-50 studenter. I hvert rom kan temperaturen reguleres av foreleseren, og det er tilstrekkelig plass i hvert rom for rullestolbrukere. Av tekniske hjelpemidler finnes en pc tilkoblet projektor i hvert rom samt whiteboard-tavle. Det har fremkommet lite misnøye med rommene. Imidlertid nevner tre komitémedlemmer som er kjent med Øvre auditorium i fra undervisningssituasjoner at ventilasjonssystemet bør sjekkes jevnlig, både med hensyn til kubikkapasitet og CO₂-utslippene til det høye antallet mennesker i rommet. Ved noen anledninger har auditoriet vært både for varmt og fuktig, og den tunge luften har gitt studenter hodepine.

Bibliotekstjenestene er gode og med en bibliotekar som tilser at pensumbøker finnes i flere eksemplarer og som er behjelpelig når studentene har behov for ulike typer faglitteratur for oppgaveskriving. Det er imidlertid hvert år problematisk at pensumbøker blir borte (dvs i praksis stjales), derfor rapporterer studentene at det er vanskelig å få tak i pensumbøker når en vil lese dem. Det savnes biblioteksinformasjon i den nye læringsplattformen Canvas, og dette var tidligere tilgjengelig i vår tidligere læringsplattform it's learning.

Biblioteket er godt likt blant studentene og benyttes også av en del studenter som det foretrukne stedet for egenstudering. Integrert i biblioteket er også en lesesal med 20 plasser, men den er i liten grad benyttet av psykologistuderenter. Videre inneholder biblioteket to rom med bord og seks stoler for seminararbeid. De to rommene samt et grupperom i kantina er mye brukt, og studentene etterspør hvert år flere grupperom.

Det er et uttalt ønske fra ATH at studentene skal oppholde seg så mye som mulig på høgskolen for å skape et pulserende og aktivt læringsmiljø. Et godt læringsmiljø legger grunnlaget for at studentene «oppdager» faget i ulike samarbeidsformer slik som kollokvier samt utøver sosial støtte overfor hverandre ved bl.a. å spise sammen og samtale. I kantina har det nå blitt laget flere sofagrupper, og både ansatte og studenter sier at dette har ført til flere arenaer for samvær. Kantinetilbudet driftes av Studentsamskipnaden i Agder og har tidligere hatt et noe begrenset utvalg ifølge studentene.

Kantina er åpen fra tidlig morgen til kl 13 og der tilbys nå et bredt sortiment av snacks, smurt brødmatt og varme retter. Mht til middagsmat tilbys det daglig en varmrett kl 1630, men dette tilbudet blir i liten grad benyttet av psykologistudentene.

Psykologiundervisning er i liten grad en plass- og ressurskrevende virksomhet ettersom all fagformidling foregår for hvert hele studentkull. Det er i bachelorprogrammet ingen emner som krever laboratorium eller andre spesialrom. Imidlertid rapporteres det fra studentene et ønske om flere grupperom ettersom mangel på slike gjør at studentene drar til UiA sin campus i Kristiansand eller til f.eks Folkebiblioteket i sentrum av Kristiansand for å lese samt avholde kollokviégrupper og sosialisere.

Mye av skolens rom og lokaliteter er opptatt i tidsrommet kl 09.30 – 13.30. Både før og etter er det imidlertid mye ledige lokaler. Det er imidlertid en utfordring å få studentene til å jobbe fulle dager, jfr deres egne uttalelser i evalueringer. Ønsket om flere undervisningsrom kommer også fra faglærerne som sier at med flere smårom vil en kunne organisere undervisningen på en annen måte. Det er ikke en god løsning å benytte kantina i undervisningen og spre studentene utover store åpne romlandskap. Selv om det ikke er fullt i alle rom til enhver tid så etterlyses mer plass og flere rom til en stadig økende studentmengde.

Det digitale læringsrommet har frem til høsten 2018 bestått av læringsplattformen it's learning. Dette programmet har fungert relativt bra, og studentene har vært fornøyd med faglærernes distribusjon av forelesningsnotater og annen faginformatjon. I august 2018 ble it's learning byttet ut med Canvas. Det har vært utfordringer og en stor mengde merarbeid knyttet til overgangen til den nye læringsplattformen. Likevel håper vi at funksjonaliteter som finnes på it's også kan utvikles i Canvas (e.g. føring av deltakelse på obligatorisk undervisning med oversikt over prosentvis tilstedeværelse). For å kunne gi meldinger av mindre faglig karakter, og som regel av mer sosial art, så opprettes det av faglærere for hvert kull på bachelorprogrammet en egen Facebook-side. Faglærerne gjør dette for å forenkle sosial kontakt mellom studentene, samtidig som Facebook er en rask kanal å benytte dersom faglærere må avlyse undervisning eller gi annen umiddelbar beskjed til studentene.

Studieveiledningen ved ATH utføres av enten vår seniorkonsulent som har generell kunnskap om studier ved en rekke akademiske institusjoner i Norge og våre samarbeidsinstitusjoner i utlandet, eller av faglærere i psykologi som naturlig nok har mer spesifikke kunnskaper om norsk psykologiutdanning. Studieveiledningen fungerer tilfredsstillende i form av samtaler med studentene der informasjon om ekstern utdanningsinstitusjon gjennomgås, imidlertid blir det generelle rådet at studenten selv må kontakte aktuelle læresteder ved konkrete spørsmål. Mange studenter har ønsket å avlegge en bachelorgrad i psykologi ved et annet lærested etter avlagt årsstudium hos oss. ATH har imidlertid ingen avtaler som muliggjør en slik overføring. Studentene bes derfor selv kontakte aktuelle læresteder og forhøre seg om mulighetene for overgang. Med fullført bachelorgrad kvalifiserer våre kandidater til opptak på mastergrad i psykologi ved universitetene i Oslo og Trondheim. Etterhvert som flere av våre kandidater har benyttet seg av slike videre studiemuligheter, er det vårt inntrykk at ATH har blitt mer kjent for studieveiledere ved andre læresteder og dermed forenkles kommunikasjonen mellom de andre lærestedene og våre studenter.

Programkvalitet

Med hensyn til emnenavn i bachelorprogrammet så «skjuler» noen av titlene det som emnet inneholder. Derfor burde emnenavnene være spisset for at studenter skal vite hva emnet faktisk inneholder, samt at potensielle arbeidsgivere vet hva kandidatene skal ha lært. Noen av emnene inneholder dessuten to kurs, og det blir det vanskelig å forstå med kun et overordnet emnenavn.

Et forslag som nevnes i denne sammenheng er at i stedet for å tilby så mange ulike og spesifiserte emner i bachelorgradprogrammet kunne vi kanskje ha bedret kvaliteten på studiet ved å ha færre emner men større emnekategorier. Slik kunne de lettere bli overført til masterprogrammer andre steder. Ved færre antall emner men større faglig bredde innad i emnet så vil kanskje også temaet være bedre kjent for foreleserne og dermed vil undervisningskvaliteten øke.

Det arbeides med å videreutvikle utenlandsopphold som valgmulighet i bachelorgraden. Til nå har vi sendt ca seks studenter til vår samarbeidspartner universitetet North Park i Chicago, men vi kunne med fordel ha inngått ytterligere avtaler med læresteder i Europeiske land ettersom det etterspørres av studentene. Noen studenter ønsker å reise ut for korte opphold, men finansieringsordningene krever imidlertid at studieoppholdet skal vare i tre måneder. Det er for tiden lagt opp til at studentene kan studere utenlands i fjerde semester, dvs på våren i andreåret. Vi bør forsøke å gjøre det mulig også å reise ut i femte semester (høsten på tredjeåret), men for å få dette til må eventuelle obligatoriske emner legges til de andre semestrene.

Det er antakelig de fleste BAKS-studentenes mål å få seg jobb etter avlagt bachelorgrad. Det har lenge vært et ønske fra studentene om å gjøre studiet mer rettet mot aktuelle arbeidsplasser, dvs undervise i hvordan fagkunnskapen kan benyttes i praksisfeltet. I *PSY220 Samfunnspsykologisk praksis og metode* legges det til rette for et praksisbesøk i bedrifter og virksomheter som anses som relevante for ferdigutdannede bachelorstudenter. Det etterspørres ytterligere informasjon om studiets relevans for arbeidslivet.

Programevalueringen krever at det gjennomføres en sammenlikning av studiets innhold med innhold i sammenliknbart studium ved en ekstern institusjon. Til dette formål ble ATHs studium sammenliknet med Studieprogram for Bachelor i psykologi ved UiT – Norges arktiske universitet. Vi valgte dette studiet fordi ATHs årsstudium er opptaksgrunnlag for profesjonsstudiet i psykologi ved UiT. Det ble laget en strukturell sammenlikning av studieforløpene som ble vedlagt møteinnkallelsen, og temaet ble omtalt i komiteen.

Undervisningskvalitet

Det har vært et utfordrende tema å vurdere hvorvidt ATH i fra bachelorprogrammets oppstart har hatt robust fagmiljø for å sikre høy kvalitet i undervisningen. Bachelorprogrammet ble innført etter debatt mellom høgskolens ledelse og flertallet av de psykologifaglig ansatte. Ved opprettelsen av BAKS hadde ingen ved ATH førstekompetanse i hverken kultur- eller samfunnspsykologi. Mangelen på undervisningskapasitet i kultur- og samfunnspsykologiske aspekter av bachelorgraden har vært en utfordring, og derfor har innleie av eksterne forelesere vært nødvendig. Det oppleves av studentene ofte positivt med timelærere ettersom de som regel er inspirasjonskilder, og dermed kan målrettet og strategisk bruk av timelærere være viktig. Imidlertid har den tidvis store andelen timelærere på

BAKS medført uhensiktsmessig overlappning av forelesningstemaer, vanskeliggjort både undervisningskoordinering og eksamens-/sensurarbeid og i sum medført en mengde ekstraarbeid for de fast vitenskapelig og administrativt ansatte. Ettersom fagmiljøet til tider har vært lite robust i forhold til temaene som emnene i bachelorprogrammet er basert på, har noen av de opprinnelige emnene blitt faset ut eller gjort ikke-obligatoriske. Dette skyldes bl.a. at emnenes temaer i begrenset grad har vært relatert til psykologiens kjerneområder men mer i retning av f.eks sosialantropologi, sosiologi etc. Også studentene har ved flere anledninger gitt beskjed om at det har vært vanskelig å gjenkjenne den vitenskapelige psykologien i emnene vedrørende metodekritikk, begrepsapparat osv.

Vi ligger i dag på ca 60% førstekompetanse blant de ansatte på fagområde psykologi. Imidlertid har antallet fagansatte vært lavt. Høsten 2018 er ca fire årsverk tilknyttet fagområdet psykologi, og fagmiljøet anses sårbart. De forsknings- og utdanningsansatte i psykologi har mange studenter å undervise og veilede. Dette går naturlig nok ut over forsknings- og formidlingsvirksomheten, og derved også de ansattes kompetanseutvikling. Vi har nå så mange studenter at de fagansatte vanskelig kan se hvordan en ytterligere økning i studentantallet skal kunne administreres. Komiteens faglig ansatte sier at fagmiljøet er gode på oppfølging av psykologistudenter, men dette finnes det i liten grad ressurser for å gjøre. Tidvis blir det litt oppdragerrolle, men i lengden blir nok flere studenter bedre dvs de opplever en forpliktelse og dermed nedlegger de en større innsats i studiene.

I emnet PSY220 *Samfunnspsykologisk praksis og metode* avholdes et treukers praksisbesøk. Det må utarbeides en større sikring av kvalitet for at studentene gjør noe som faktisk gjenspeiler en del av studietemaene og -litteraturen. Bedriften Varodd har tilbudt et godt og relevant praksisopphold, men flere av de andre praksisplassene har tilbudt tidvis irrelevant praksisvirksomhet (slik som f.eks vaktmesteroppgaver), ifølge studentene. Kvalitetssikringen bør foregå ved at alle organisasjonene som har tilbudt praksisplasser tilbyr konkrete oppgaver som er relevante i lys av det som studentene skal utføre i PSY220, dvs skrive en praksisrapport. Det konstateres at PSY220 ikke har vært tilstrekkelig kvalitetssikret mht å finne praksisplasser der vi kan koble læringsutbyttebeskrivelsene (LUB'ene) til virksomheten. I PSY220 kobles et metodekurs i kvalitativ metode opp mot praksis og praksisrapport. Dette anses som lite heldig. Det stilles også spørsmålsteget ved hvorvidt PSY220-studentene har tilstrekkelig metodekunnskap for å kunne foreta «forskning» ved praksisbedriften. Derfor anses det som bedre å kunne benytte praksisbesøk til å sanke erfaringer og deretter skrive en litteraturbasert rapport. Som en foreløpig konklusjon angående PSY220 må navnet *Samfunnspsykologisk praksis og metode* forandres og studiepoengene benyttes til et mer relevant emne. Dersom PSY220 skulle bli endret bør en forsøke å oppnå ytterligere kontakt med samfunnspsykologiske tjenestetilbydere, f.eks kommunehelsetjenesten. Mye av praksisen som det i dag tilrettelegges for er samfunnsnyttig men ikke samfunnspsykologisk, og det må derfor bort fra praksisplassortimentet.

Emnet PSY222 *Forskningsmetode III* inneholder et tre studiepoengskurs i statistikk og bruk av statistikkprogrammet SPSS. Dette kurset har i liten grad fungert etter hensikten. Av økonomiske hensyn har ikke ATH kjøpt SPSS slik at studentene kan benytte dette og gjøre seg kjent med programmet og med hvordan forskningsdata behandles og analyseres. I perioder har undervisningen vært «outsourced» til UiA, men undervisningsperioden har vært kort og ikke tilstrekkelig for våre studenter. Resultatet fra dette har vært svake karakterer. Det må tenkes nytt omkring gjennomføring av dette kurset.

En stor andel av studentene har deltidsjobb. De opplever likevel ikke at deltidsstillingene går utover studiearbeidet. Noen studenter har to deltidsjobber men har likevel ledig tid. Flere som har studert og gått ut i jobb sier at en deltidsjobb der en har jobbet med mennesker gir viktig arbeidserfaring å ta med seg, samt at det gir mulighet for å få referanse. Ved jobbsøking anses dette som viktige fortrinn fordi det viser fremtidige arbeidsgivere at vedkommende har relevant erfaring og kan fungere i en arbeidssituasjon.

Administrative støttetjenester blir for en stor del utført av administrativt ansatte ved ATH. Spesielt gjelder dette studentopptak, utskrivning/administrering av vitnemål, eksamensadministrasjon og lignende. Det foregår et godt samarbeid mellom fagkoordinator i psykologi og administrativt ansatte når det gjelder faglig vurdering av emner avlagt ved andre læringsinstitusjoner og eventuell innpassing av dem.

Læringsmiljøet ved ATH vurderes som tilfredsstillende, men en hovedutfordring ved spørsmål om temaer relatert til læringsmiljø har vært lav svarprosent. Vi har likevel ulike indikatorer på at studentmiljøet i psykologi oppleves som lite, og når faglærerne forsøker å øke kollokviegruppeaktiviteten så blir dette gjerne begrenset av et fåtall tilgjengelige grupperom. Til tross for at ATH har fine lokaler så ser vi likevel at strukturelle forhold begrenser utvikling av læringsmiljøet. Det må også nevnes at noen studenter nettopp velger å studere ved ATH på grunn av de små og trygge forholdene, og studenter som fortsetter ved andre læresteder skriver ofte til oss og nevner det unike ved en liten og oversiktlig høgskole.

Resultatkvalitet

Det har årlig vært en strykandel på 20-30% ved høstens eksamener første året, men årsaksforklaringen er vanskelig å fastslå. Det økende fokuset på kollokviaktivitet håper vi over tid kan hjelpe på både eksamenskarakterer og gjennomføringsprosent. Optimalt vil vi også over tid få så mange faglærere i psykologi at vi kan ha ytterligere oppfølging på seminaraktivitetene.

To sensorer benyttes ved sensur i alle psykologieksamener. I årsstudiet brukes konsekvent en intern og en ekstern sensor. Senere i studieløpet benyttes sensurkommisjoner som består av enten intern/ekstern sensor, eller to interne sensorer. Dette avhenger av hvorvidt ATH har to ansatte med den nødvendige fagkompetansen som er nødvendig for å gi en faglig basert sensur. Eksterne sensorer arbeider også med sensur ved andre læresteder, og derfor er deres vurderinger av eksamensbesvarelser et viktig korrektiv for vår institusjon.

Eksamenskarakterene ved ATH har blitt noe bedre de senere årene. Det er ut i fra statistikken vanskelig å si om dette angår psykologi eller andre fagområder ved høgskolen. På psykologi er det imidlertid tunge teoretiske eksamener, og det kan ha noe å si for hvorvidt kandidatene klarer å bestå eksamenene. Det bør vurderes hvorvidt en annen eksamensform enn 4-5 timers skoleeksamen kan være til hjelp for studentene, i alle fall på førsteåret.

Evalueringer (f.eks studiebarometeret for 2018) viser at studenter ved ATH bruker relativt lite tid og ressurser på studiene, sett i forhold til den formelle belastning som studiene utgjør (undervisning, egenstudier, gruppearbeid osv). Det er jo mulig at dette kan gå utover karakterer.

På de ulike emnenes evalueringer skårer temaet *helhetsvurdering* av emnene vanligvis ca 4 – 5 (jfr høgskolens studentevalueringer samt studiebarometeret). Komiteen tolker dette som et tegn på at studentene er tilfredse med undervisningen, samt at eventuelle negative eksamensresultater i liten grad tilskrives den faglige formidlingen.

Styringskvalitet

Emner i BAKS evalueres jevnlig, i tråd med kvalitetssystemet ved ATH. Resultatene rapporteres deretter til studienemnda ved ATH. Der debatteres skårene på de sentrale temaene slik som tilfredshet med undervisning og ulike sider ved læringsmiljøet. Avviksmeldinger behandles også i studienemnda. Komiteen mener at studentene gjennom dette apparatet i tilstrekkelig grad blir hørt. Studentenes mulighet for å evaluere og rapportere forhold ved høgskolen synes også ivaretatt ved både emneevalueringer og avviksskjemaer på ATHs nettsider. En utfordring er at studenter i liten grad ønsker å besvare evalueringsskjemaer, men i alle fall er de tekniske mulighetene på plass for dem som ønsker å foreta vurderinger samt fremme avviksmeldinger. Det nevnes at evalueringer igjen burde utføres på papir i undervisningsrommet og ikke utføres på pc ettersom det gir langt høyere innleveringsprosent når studentene må levere inn skjemaet umiddelbart etter å ha fylt dette ut. Det uttales av komitémedlem at studentene opplever å bli hørt og at det legges til rette for at studentene kan få tilrettelagt studiehverdagen og eksamensform ved særskilte behov.

Kvalitetssystemet styrer for øvrige hele høgskolens drift og studienemnda er forvaltningsorganet. Pålegg fra studienemnda følges opp av fagområde psykologi, og prosedyrene i kvalitetssystemet gjør i praksis høgskolens virksomhet selvregulerende.

Relevans

Komiteen debatterte hvorvidt BAKS har de «rette» kvaliteter i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har. BAKS utdanner til et bredt arbeidsmarked, imidlertid sier et komitémedlem at det ikke er automatikk i å få lov til å jobbe i en av de store potensielle arbeidsgiverne Bufetat. Det opplyses at behovet for den kompetansen som BAKS-kandidatene besitter er stor i Bufetat ettersom det der oftest benyttes pedagoger, sosionomer osv. Kompetansen fra BAKS oppleves som interessant av ulike fagmiljøer i Bufetat og derfor bør fagmiljøene få mer kunnskap om vår utdanning. Det legges også opp til å få mer psykologiskompetanse inn i førstelinjetjenesten. Det anbefales på denne bakgrunn at kunnskap om vår utdanning spres til de ulike etater ved f.eks å høre med dem om hva som kreves for at våre kandidater skal få jobb i deres etat. Målet om å få anerkjent tittelen miljøterapeut ved avlagt BAKS kan være en måte å møte de behov samfunnet har og samtidig lette prosessen med å søke jobb samt å ansette våre kandidater.

Det nevnes også at dersom en på et tidlig stadium i studiene reflekterer over hva en vil bruke utdannelsen til, så kan det være mer inspirerende å studere og dermed lettere å vurdere hvilke frie emner som en ønsker å benytte i bachelorgraden. Likevel må ikke selve studieprogrammet bli så praktisk rettet at vi mister bachelorgradens opptaksgrunnlag til mastergradsstudier. På den annen side er det slik at noen masterstudier krever to års relevant praksis, og derfor kan det være viktig at

bachelorstudentene velger emner som faciliterer ansettelse i den typer jobber som kvalifiserer til opptak på masterstudier.

Det foreslås av eksternt kommisjonsmedlem at en styrking av organisatorisk systemforståelse vil gi våre studenter et fortrinn i det de skal ut i yrkeslivet. I tillegg bør en i bachelorgraden på en tydeligere måte belyse hva som tilhører systemnivå, samfunnsnivå og individnivå. Dette budskapet bør utvikles og representere en rød tråd som blir tydeliggjort både for søkere til studieprogrammet og studenter som allerede er tatt opp. Videre har vi forholdet mellom klinisk kompetanse vs systemkompetanse. Komiteen anser det som bedre å satse på systemlæring fremfor å satse på individnivå, dvs at samarbeidspartnere for å belyse dette i fremtidig utvikling av bachelorprogrammet kan innbefatte arbeidsmiljølovgivning, NAVs organisering osv. Imidlertid er det ikke ønskelig å oppnå kunnskap helt ned på de spesifikke tjenestetilbud. Snarere kunne det være fordelaktig å belyse hvordan ulike fenomener slik som nedsatt funksjonsnivå, mentale lidelser og omsorgssvikt blir ivaretatt organisatorisk i velferdsstaten. Deretter kunne en i studieprogrammet faglig vise til fenomenene slik at kandidatene kunne gjøre seg kompetente til å arbeide med dette etter oppnådd bachelorgrad.

Komiteen mener at det er godt tilrettelagt for å avlegge studier et annet sted, dvs. avlegge de 50 frie studiepoengene ved annet lærested. Ettersom det ikke er så mange som reiser ut fra ATH i løpet av bachelorstudiene kan det tyde på at en med fordel kan organisere de eksterne studiemulighetene bedre fra høgskolens side med å opprette avtaler med f.eks UiA om at våre studenter kan avlegge emner relevante for studentenes ønskede kompetanse om kommunikasjon, jus, sosial- og helsetjenesteorganisering osv. Informasjon om eksternstudier som en del av bachelorløpet kunne med fordel bli fortalt i første studieår.

Navnet på bachelorgraden er for så vidt hensiktsmessig ved at innholdet berører kultur- og samfunnspsykologi, men det omfavner også så mye annet også som ikke kan leses ut av tittelen. Ved en revisjon av bachelorgraden kan navnet med fordel bli mer forklarende mht hva kandidaten skal inneha av kompetanse ved oppnådd bachelorgrad.

Avsluttende refleksjoner om studieprogrammet

I utgangspunktet inneholder BAKS relevante temaer, men likevel viser NOKUT-rapporten at studieprogrammet ikke har en tilstrekkelig god kobling opp mot arbeidslivet. Dette bør styrkes. I tråd med temaet nevnt under «Rammekvalitet» så bør vi forsøke å oppnå kontakt med samfunnspsykologisk tjeneste i f.eks kommunehelsetjenesten. Store deler av vårt kontaktnett utfører samfunnsnyttig arbeid, og ATH er riktignok takknemlig for de praksisplasser som benyttes hos dem men virksomhetene er ikke av samfunnspsykologisk art. Vi bør derfor tilstrebe å oppnå slike kontakter med påfølgende opprettelse av praksisplasser. Det er imidlertid lettere å lage kontakter til høgskolen dersom de faglig ansatte hadde hatt tid og anledning til å forske. Det understrekes fra komiteens faglig ansatte at fagpersonellet mottar krav om å forske og ønsker også å gjøre det, imidlertid er undervisningsoppgavene omfattende ettersom fagmiljøet er lite og studentantallet stigende.

Seminarene foregår parallelt med undervisningen gjennom hele studieprogrammet. Det må jobbes mer med seminarene slik at studentene blir mer kompetente til å drive med vitenskapelig arbeide. Dette blir også viktig for å kunne finne fram til ny informasjon og for å kunne argumentere for dette i grupper. Studenter og fagansatte ønsker derfor ytterligere ressurser slik som grupperom og fagpersonell til å bedre seminarundervisningen.

Bachelorprogrammet fungerer i dag som opptaksgrunnlag ved master i psykologi både ved NTNU og Universitetet i Oslo. Imidlertid savner studentene i dag at bachelorprogrammet gir en kompetanse som er «kjent» i arbeidsmarkedet. Det er ingen jobbannonser som etterspør arbeidstakere med bachelorgrad i kultur- og samfunnspsykologi. Derfor kan det være fordelaktig å råde studentene til å utvikle sin egen utdanningsprofil tidlig i studiet ved å foreslå at de 50 frie studiepoengene avlegges i emner som kan spisse ønsket kompetanse, enten ved ATH eller eksterne læresteder.

Det ble i kommisjonen også diskutert hvilken faglig profil et fremtidig revidert bachelorprogram kunne tenkes å inneha. Overordnede temaer i en slik debatt er hvilket nivå en skal legge seg på i forklaringsmodeller: Systemnivå, samfunnsnivå eller ned på individnivå? Det må være et klart budskap og det må utvikles en rød tråd som blir åpen og tydelig også for søkere til bachelorprogrammet. Ytterligere nivådebatt kan angå klinisk kompetanse vs systemkompetanse. Antakelig er det bedre å satse på systemlæring fremfor å satse på individnivå. Potensielle samarbeidspartnere må da kontaktes med dette nivået i minnet. Riktignok er det viktig å presentere utdanning som gir en kompetanse som er godkjent, men samtidig er det viktig å ha profil. Kanskje kan det være viktig å legge seg opp til retningslinjene i spesialisering i samfunnspsykologi jfr Norsk Psykologforbund. Underforstått i en slik studieretning ligger også organisatorisk systemforståelse.

Det ble i kommisjonen ytterligere diskutert hvilken faglig profil et fremtidig revidert bachelorprogram kunne tenkes å inneha, men kun deler av dette gjengis her ettersom temaet antas å ligge utenfor kommisjonens mandat.

Konklusjon

Med referanse til komiteens mandat konkluderes det med at studieprogrammet BAKS oppfyller kravene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften med hensyn til relevans for studier og arbeidsliv. Imidlertid foreslås noen forandringer som kan forbedre studieprogrammet, og dette tas videre i revisjonsarbeidet med bachelorgraden ved psykologiseksjonen.

Laila Aanensen

Linn Helen Gauslå

Aud-Keila Bendiksen Kjær

Anders Wahlstedt

Linda Fisher-Høyrem

Helge Slotten

(sign.)